

זמני כניסת ויציאת השבת לפי אופק ירושלים ומעלה אדומים:

הדלקת נרות 17:06
צאת השבת 18:18
ר"ת 18:59

שיר ליום השבת

הפסוק בפרשתנו אומר: "קודש קודשים הוא לד'" רש"י מפרש ש"הוא" הכוונה למזבח, אשר מקודש לדברים הללו בלבד, ולא לעבודה אחרת, ואילו המלבי"ם חולק על כך, וכותב שכוונת הכתוב לאהרן הכהן המכונה כאן קודש קדשים.

מסופר שכאשר דרש המלבי"ם זצ"ל פרוש זה בעירו בוקרשט, עורר את חמת המשכילים. הללו זכו פעמים רבות למנת רותחין מן המלבי"ם, אשר היה מגדולי הלוחמים בתנועתם, ומשום כך ניצלו כל הזדמנות כדי לדבר בגנותו.

כעת, כאשר שמעו את המלבי"ם מפרש באופן שונה מפרוש רש"י, עשו מכך "מטעמים".

מאימתי יכול הרב לחלוק על פרוש רש"י? ובכלל, מעולם לא שמענו שהתורה תהלל בן תמותה בתואר "קודש קודשים"?

ההתלוצצות על חשבוננו של המלבי"ם הלכה וצברה תאוצה, ומוקיריו לא מצאו מילים כדי להסביר את אותה 'טעות' שנפלה בדברי רבם. בסופו של דבר, מקורבו ר' שמעון אליהו הרהיב עוז בנפשו וניגש לשאול את הרב.

המלבי"ם לא התרגש למשמע שאלתו, וענה לו: "גו, ולמי אכפת מדברי גנות היוצאים מפייהם של המשכילים? בליל שבת הבא אדרוש שוב על פסוק זה..."

השמועה עשתה כנפיים, ובשבת הבאה המתין במקום קהל דרוך לקראת השיעור השבועי, מצפה לראות כיצד יצליח המלבי"ם להסביר את "טעותו" ולצאת מן הענין בכבוד...

המלבי"ם פתח את השיעור ואמר: "בטרם נתחיל ב'כי תשא', נחזור לפסוק האחרון של 'תצווה', המכנה את אהרן הכהן בשם קודש קדשים...", ומיד עבר לדרשת 'כי תשא'.

הקהל תמה. המלבי"ם לא תרץ את הדברים אלא רק חזר עליהם... למחרת, שאלו ר' שמעון אליהו: "הלא הרב חזר על 'טעותו'..."

"הרגע נא", השיב לו המלבי"ם, "אין כאן שום טעות. מקרא מלא הוא 'ובדל אהרן להקדישו קודש קדשים הוא ובניו עד עולם'..."

כעת גדלה תמיהתו של ר' שמעון אליהו שבעתיים: "מדוע הרב לא אמר זאת? על-ידי כך היה מקהה את שניהם של המשכילים ומוכיח שאינם יודעים אפילו מקרא מפורש!"

"לשם מה?", התפלל המלבי"ם, "הלא בדיוק בענין זה אומר שלמה המלך 'אל תען כסיל כאיוולתו'..."

וכך לימד אותנו המלבי"ם פרק מאלף בתשובה שאותה מן הראוי להשיב לקנטרנים למיניהם, המנסים מפעם לפעם להכות בכרם בית ישראל באמצעות פיהם -

ויש והתשובה הטובה ביותר הנה דווקא חוסר תגובה!

(מתוך האור)

"לשם שבו ואחלמה"

אחד מחסידי גור שאל פעם את ה'חידושי הרי"ם':

בתי הגיעה לפרקה בשעה טובה, ומדברים בה נכבדות עם בחור מצוין. אלא שיש איזה פסול במשפחה, כי אחיו נהיה משכיל.

ענה לו ה'חידושי הרי"ם':

"למדנו בפרשה 'לשם שבו ואחלמה' הווי אומר 'לשם שבו', הבט אל שמו של המחותן בעצמו, 'ואחלמה?' למה זה תביט אל האח? אם ענף אחד מן האילן נרקב אין זה מעיד על טבעו של השורש."

ברכת שבת שלום ופורים שמח!
עריכה: משפחת שמעיה
לע"נ אבינו הר"ר אילן סבח בן סניורה ז"ל
להקדשות ולתרומות 054-8403899

קוראים נכבדים,
העלון מופץ באפלי עותקים בירושלים ובפרבריה.
כדי שנוכל להמשיך ולהפיץ ולהגדיל תורה -
אנו זקוקים לעזרתכם. כל תרומה תתקבל בברכה.

מאורה של הפרשה

"תעשה להם לכבוד ולתפארת"

פעם בא יהודי למגיד ממזריטש זצ"ל, והתאונן לפניו שאיננו יוכל לטהר את מוחו ממחשבות לא טובות והרהורים רעים, שנכנסים אליו בעל כורחו.

ציווהו המגיד שיסע לצדיק רבי זאב מז'טומיר זצ"ל, שהיה מחזיק בית מזיגה בכפר אחד. הלך האיש לאותו כפר, וכשבא לבית ר' זאב כבר היה לילה, והבית היה סגור. דפק האיש על הדלת, ואיש לא פתח לו. המתין זמן מה ודפק שוב על הדלת, ושוב אין פותחים לו. היה אז סתיו, והלילה קריר. התחיל הלה להתחנן שיפתחו לו, ולא הועיל מאומה. התחיל לדבר בכעס: איך זה שאינכם מרחמים על יהודי? ומהבית - אין קול ואין עונה.

כאור הבוקר פתחו לו את הדלת, והוא נכנס והתאכסן שם כמה ימים, ור' זאב לא שאל אותו שאל אותו שום דבר.

תמה האיש בלבו: על מה זה שלח אותי המגיד לכאן? והחליט לחזור לביתו. קודם הליכתו פנה לר' זאב בשאלה: ה"נה רבינו המגיד שלח אותי לכבודו, ואיני יודע למה".

השיב לו ר' זאב: "אני אגיד לך למה שלחך אלי: שתלמד ממני, כי האדם הוא בעל הבית, ולמי שאיננו רוצה אין הוא מניחו להיכנס!"

(לחיות בנועם ד')

נקודה למחשבה

פרשת זכור מדברת על חובת מחיית-זכר-עמלק. במעמד זה בבית הכנסת, יש לעשות שלושה דברים, שלושה ציונים: 'זכור את אשר עשה לך עמלק', 'מחה תמחה את זכר עמלק', 'לא תשכח'.

"זכור" - בדיבור: להקשיב למילה ולקרוא אותה בשקט עם הבעל קורא.

"מחה תמחה" - במעשה: תרקעי ברגליים. כותב השולחן ערוך: 'על ידי הניקוש הם (האויבים) נמחקים'.

"לא תשכח" - במחשבה: חובה עלינו לשנוא את הרוע והשלילי.

ויש בזה כמה סגולות:

1. זרע בר קיימא! סגולה מהרבי מאיז'ביצא, בעל 'מי השילוח': "במחיית עמלק באה פקידה לעקרי ישראל, אמירת 'זכור' בכוננת-לב מסוגלת לבנים. ובמחיית זרע עמלק בא זרע ישראל".

2. זיכרון! כותב ה'שפת אמת':

"על ידי ששומע 'זכור', יזכה לזכירה. כי עמלק שורש השכחה".

3. סילוק פחדים ומחשבות רעות! מחשבות מפחידות הן זרע עמלק. הן משתקות ומונעות ממך להתקדם בדרך.

"ואתה לא ירא א-לוקים" משום שאת לא יראה מד', את יראה ממיליון דברים אחרים: 'ואם אפוט? ואם אפסיד?'

אומר בעל האש קודש: 'למה כופלים 'מחה' - תמחה?' כדי שימחו הזרעים שזרע בנו הפחד'. שואלת העקרה: 'כשיהיה לי תינוק, מי ימחק את העקרות מהלב? מי יוציא את הגרעין העצוב שתפח לו בלבי?', ולכן 'מחה תמחה'.

הלשון מורה על מהירות הדבר.

משל לאדם שיש על גבו משא כבד וקורא "פלוגי, פלוגי, עזור לי", כך אנו מבקשות שגם אחרי שהכל הסתדר, ד' ימחק מהר את הזיכרונות והזרעים שעמלק זרע.

(הרבנית נימיה מזרחי)

נא לשמור על קדושת הגיליון. אסור לקרוא בזמן התפילה וקריאת התורה.

הצלחה ברא"ג: משי' נדף. בני מרים דבורה פנינה שרה שמחה בת עדי. תהילה בת יעל. מיכל בת מרים דבורה פנינה. **לע"נ:** הגה"ר עובדיה יוסף זצ"ל. ששון בן מסעודה ז"ל. סניורה בת מתוקה ז"ל. חתן בת מרים ז"ל. חלווה בת מרים ז"ל. מתוקה בת סלחה ז"ל.

תמימות = טיפשות או שלמות?

מורה פנה לאחד התלמידים: "נקוב בשם של שלוש חיות שחיות במדבר".
ענה התלמיד: "שלושה גמלים".

מהי "תמימות"?

יש תמימות שגובלת בטיפשות. לתמימות כזו עלולים להיות נזקים. חשוב, להיזהר מתמימות כזו, ולנהוג בחכמה עד כמה שניתן. מצד שני, למילה "תם" יש גם משמעות של שלם, "תם ונשלם". כאשר אדם נוהג בתמימות של טיפשות - אם אין זו רק בורות באשמתו - המעשה שלו נמדד בהתאם לרצון הטוב שהכניס למעשהו.

מעשה רוחני נמדד, בין השאר, בפרמטר של 'כמה לב הכניס לתוכו'...

כדאי אפוא לכולנו להשתדל, שבכל מעשה שאנחנו עושים, תהיה 'חתיכת לב', ורצוי - גדולה ככל האפשר...

סיפור חסידי מספר על נער כפרי, שמגיע ביום הכיפורים לתפילת נעילה בבית הכנסת. הוא רוצה מאד להתפלל, אך אינו יודע איך מתפללים.

מחמת השתוקקותו הגדולה לפנות אל בורא העולם, הוא שורק שריקה חדה, ארוכה, מסולסלת ומהדהדת. המתפללים נותרים קפואים לרגע במקומם, המומים. איך אפשר להעלות על הדעת חוצפה ועזות מצח כאלו - לשרוק בבית הכנסת?! ועוד בתפילת נעילה!?

אולם יודעי דבר אמרו, שהתפילה - השריקה שלו, שנבעה מתוך רצון כן ואמתי להתפלל אל ד' - לא זו בלבד שעלתה למרום, אלא שהעלתה עמה גם את התפילות של יתר המתפללים.

ומה המסר?
גם אם ההשתדלות שלנו לא הצליחה, ונכשלנו, ואולי אפילו יימצא מישוהו שילעג לנו - מאחר שהרצון היה טוב, ופעלנו בתום לב, מעשינו רצויים בשמים.

"ויקחו אליך שמן זית זך"

ישראל נמשלו לזית, "זית רענן יפה פרי תואר קרא ד' שמך". ומדוע?

כי כל המשקים מתערבים, אבל השמן תמיד יצוף למעלה.

ופירש רבי סולימאן אוחנא זצ"ל, מגורי האר"י הקדוש:

ישראל קדושים הם. וגם אם יהודי יתעה ויטעה, ירד ויתדרדר, בסוף תצוף יהדותו כמו שמן, והוא ישוב בתשובה!"

(מעיין השבוע)

א. משה ושמחה

לתקן את מה שנהנו בסעודת אחשוורוש.

מצווה להרבות בסעודה בבשר ובין, באכילה ובשתייה, בהלל ובשמחה.

'חייב איניש לבוסמי, עד דלא ידע'. מצווה על הגברים לשתות יין, ולהרבות בשמחת-מצווה.

ד. מקרא מגילה

לפרסם את הנס, להודות ולהלל לד'.

זמן קריאת המגילה הוא זמן גדול מאד, ואפשר להתפלל לפניו ואחריו על כל ענין!

את המגילה קוראים פעמיים: בלילה וביום. צריך להיזהר לשמוע כל תיבה, שאם לא שמע הכל - לא יצא ידי חובה.

לכן, טוב שכל אחד יחזיק בידו מגילה ויעקוב באצבע אחר הקריאה, כדי שאם יחסיר לשמוע מילה מפי הקורא - ישלים מיד בלחש.

אסור לדבר בשעת קריאת המגילה, החל מהברכה הראשונה עד סוף הברכה האחרונה.

יש לתת את הדעת, שלא להכשיל את הציבור על-ידי שליחת ילדים קטנים, העלולים להרעיש ולהפריע לציבור בקריאת המגילה.

תחפשות

מנהג ישראל להתחפש.

המקור לכך בדברי חז"ל: "אסתר מן התורה מנין? שנאמר: 'ואנוכי הסתר אסתיר פני'".

רמז להסתרת פנים ביום אסתר - בפורים.

אדר ראשי תיבות "אני ד' רופאך" -

בכוח השמחה תבוא הרפואה!

שבת זכור

מצות עשה מן התורה לשמור בלב איבה ושנאה לעמלק ולזרעו, לפיכך קוראים פרשת "זכור" בשבת שלפני פורים.

יש הפוסקים שגם נשים חייבות לשמוע קריאה זו. יש לשמוע את כל המילים, תוך הבנת משמעותם.

חג פורים

מוסיפים בתפילת שמונה-עשרה ובברכת המזון "על הניסים... בימי מרדכי ואסתר".

'מחצית השקל' - נוהגים לתת מחצית השקל על כל אחד מבין י"ג שנה.

נשים וקטנים פטורים ממצווה זו. עם זאת, נוהגים לתת גם עבורם.

כשנותן יאמר: "הרי זה זכר למחצית השקל". ויתן את הכסף לעניים בלבד.

נוהגים לומר פרק כ"ב בתהילים: "א-לי למה עזבתני" אותו אמרה אסתר בבית אחשוורוש.

ארבע מצוות מיוחדות וייחודיות נתקנו לפורים, ובכולן חייבת האישה כמו האיש.

א. משלוח מנות

להרבות אהבה, כי בכח האחדות - ננצח אויבנו.

יש לשלוח שתי מנות לאיש אחד. (מנה' פירושה: מאכל הראוי לאכילה מידית).

איש נותן לאיש, ואישה נותנת לאישה. וכל המרבה לשלוח מנות לרעיו - הרי זה משובח!

ב. מתנות לאביונים

לעזור לעניים שאין להם צרכי סעודת פורים.

יש לתת שתי מנות לשני אביונים, ויכול לתת הן כסף והן מאכל. "וכל הפושט יד - נותנים לו".

פורים - יום של ישועה!

אחשוורוש גזר להשמיד את עם ישראל, אולם הסכנה האמתית היתה גדולה יותר, וכך מספר המדרש: אליהו הנביא אמר למשה "רוצה נאמן כבר נכתבה אגרת כליה על ישראל".

אמר לו משה "אם בטיט היא חתומה תפילתנו נשמעת, ואם בדם נחתמה - מה שהיה הוא" - שגזרה החתומה בטיט, יש אפשרות לעקוף אותה בכח התפילה, וליצור מהות חדשה של עם ישראל - שעליהם כביכול לא נגזרה הגזירה.

אמר לו אליהו הנביא: "בטיט היא חתומה".

אמר לו משה רבינו "לך והודיע למרדכי". מיד הלך והודיע למרדכי. מעולם לא היה דבר כזה - חתימה של הקב"ה לכליה על עם ישראל! והרי אפילו על חתימת מלך בשר ודם נאמר "ונחתום בטבעת המלך אין להשיב", כל שכן של הקב"ה מלך מלכי המלכים.

בסכנה עצומה ומוחשית נתונים היו ישראל. ועל זה שיבח אליהו הנביא את ישראל: אשריכם ישראל שנגלה לכם מה שלא נגלה לשום מלאך ובריה. שבכל העולמות כולם אין שום עצה נגד דבר ד'.

הלך אליהו הנביא למרדכי היהודי וגילה לו את דבר הגזירה. מה עשה מרדכי?

אסף את כל ילדי ישראל, צעירי הצאן, לצום שלושה ימים ושלושה לילות. לחדש את השייכות האישית שיש להקב"ה עם ישראל, שייכות של "בני בכורי ישראל". שייכות של קרבת אב לבן.

הדבר היחיד שניתן היה לעזור במצב הזה הוא לעורר רחמי שמים מיוחדים, לפתוח את שערי הרחמים העמוקים ביותר, רחמים ששומרים עבור בני משפחה. אהבת אב לבנו אהבה אין סופית היא ואין לה אח ורע.

למידת רחמים כזו מעולם לא זכה עם ישראל לפני כן, וקרבה זו שבה ומתעוררת בכל פורים מחדש ברמה! זהו הגוון המיוחד של פורים:

להתחזק באמונה שאפשר לבקש מהקב"ה כל דבר, רק יש לעשות זאת באופן המתאים ולהכניס את הקב"ה לחיי היום-יום, בחינת אב ובן.

כל אחד יודע שיש דברים שנראים לו כאילו לא ניתן לשנות אותם, שכך היא המציאות ואילו הם יכולותיו. "שאני אתפלל את כל השמונה-עשרה בכוונה? שאני אשמור את פי מלשון הרע?" אפס אחוזים...

אך ביום זה, יום הפורים, אפשר להשיג הכל!

"תופסים" כביכול את הקב"ה ואומרים לו "רבונו של עולם, אני הבן שלך! ואני בצרה!" ואיזה אב יישאר מנגד, כשבנו יחידו נתון בסכנה, וזועק אליו בבקשת עזרה ורחמים!

(הרב פינקוס זצ"ל)

ברוב השנים פרשת תצווה חלה בשבת שלפני פורים, ומברכים ג' ברכות בעת מקרא מגילה: "שהחיינו", "מקרא מגילה" ו"שעשה ניסים". וזה נרמז בפסוק "ויקחו אליך שמן" ר"ת שהחיינו, מקרא מגילה, ושעשה ניסים.

אמר רבי יוסף חיים מבגדד זצ"ל: ילדיו של אדם, קרויים 'בגדים'. ומהפסוק "חשב אפודתו" למדים אנו כלל בסיסי ויסודי, שאדם הרוצה שילדיו יהיו טובים ויגדלו בדרך התורה והמצוות, צריך להתנהג בעצמו באופן חיובי, ו"כמעשהו" - כפי המעשים שלו, "ממנו יהיה" - מכאן ילמדו ילדיו וכך ינהגו למעשה. התנהגות ההורים בתוך ביתם יחסם לכל הקדוש בעם ישראל, משמעותיים בחינוך ילדיהם ובדרך שבה הם יבחרו ללכת.

הרב פליטיניק, תלמידו של ה'חפץ חיים' זצ"ל, כיהן כרבה של ליברפול באנגליה. הוא היה צדיק מופלג ותלמיד חכם גדול מאד - אולם לא זכה להצלחה רבה בקשריו עם בני קהילתו, וביותר סבל מהצקות חוזרות ונשנות מצד ראש הקהל, שהיה יהודי עשיר ותקיף, וניצל כל הזדמנות כדי למרר את חיי הרב ולבטל את הוראותיו ברבים.

באחד הימים הגיע ראש הקהל לבית הרב כשהוא ממרר בבכי וסיפר כי בתו היחידה והאהובה הודיעה לו עתה, כי היא מתעתדת להינשא לבחור גוי, רח"ל!

"מה אעשה?" יבב העשיר, והתחנן בפני הרב שימחל לו על כל מה שעולל לו במרוצת השנים ויאות לשוחח עם בתו ולהניא אותה מן הצעד הנורא שבדעתה לבצע.

הרב, כמובן, מחל על כבודו והסכים לעשות ככל שיעלה בידו לשם כך, וביקש מן הגביר לשכנע את הבת להגיע לשיחה בביתו.

הבת נעתרה לבקשת אביה, הגיעה אל בית הרב פליטיניק ובין השניים נקשרה שיחה ארוכה, שבמהלכה ניסה הרב להסביר לבת מה היא מעוללת לעצמה ולחוריה במעשה שאותו היא מבקשת לעשות.

השיחה נמשכה שעה ארוכה, אולם לא נחלה הצלחה כלל וכלל... הבת הקשיבה אמנם בסבלנות, אולם לבה נותר אטום וחתום כפי שהיה.

ימים ספורים לאחר מכן הגיע ראש הקהל לבית הרב כשתרעומת בקולו: "מדוע לא עזר לי הרב? איך יתכן שלא הצליח להשפיע על הבת ולשכנע אותה לחזור בה מן הרעיון הנואל שדבק בה?" נענה הרב פליטיניק ואמר לו:

הבה אספר לך סיפור, אותו שמעתי ממורי ורבי ה'חפץ חיים' זצ"ל: רופא מפורסם וידוע שם הצליח למצוא תרופה לאחת מן המחלות הקשות ביותר שנודעו בתקופתו, אשר גרמה למות ילדים רבים. בטוב לבו היה עובר מעיירה לעיירה ומכפר לכפר, ומטפל בכל החולים בתרופה זו - חינם אין כסף.

על מנת לחסוך בזמנו היקר נוהג היה להודיע על בואו מראש, וכל החולים מכל סביבות העיירה התקבצו אל מקום אחד, לשם היה מגיע ומרפא את כלום, וכך הספיק בזמן קצר יחסית לרפא אלפים ורבות.

באחד הימים נאלץ לעבור בדרך סבוך, אשר שורצות בו חיות פרא ושוודדים אכזריים וחסרי לב.

תוך כדי הליכתו התנפלה עליו קבוצת שוודדים, נטלה מאתו את מעט הממון שהיה לו עבור הוצאות הדרך, והנורא מכל - לקחה את כלי האומנות שבהם היה מייצר את התרופה הנדירה - והשליכה אותם לעבר הנהר, מתוך לעז לעקות השבר שלו...

בעור שיניו נמלט הרופא, כשהוא מודה על חיי שניתנו לו לשלל, אולם בחשבו על מאות החולים הממתינים לו, אשר הוא עומד לנפץ את תקוותם האחרונה, לא ידע את נפשו מרוב צער.

עבור מרביתם, כך ידע, להמתנה תהייתה תוצאות קטלניות, ועד שהתרופה תיוצר בכלים חדשים שיצליח להשיג, כבר לא תוכל להושיעם...

עוד הוא מהרהר בדרך שבה יוכל להציג את הדברים לפני הציבור העומד וממתין לו בקוצר רוח, הגיע הרופא למרפאתו והבחין במחזה אבסורדי - בראש תור הממתינים עמד ראש השוודדים...

זה אשר רק לפני שעות ספורות עודד את חבריו ליטול את כלי מלאכתו ולהשליכם לנהר.

הוא עמד שם, מחזיק את בנו החולה אנושות, וציפה, כמו כולם, לבוא הרופא...

השוודד לא הכיר את הרופא, ונכנס אליו בטבעיות.

הרופא בדק את הילד החולה באופן יסודי ואמר:

"בעקרון יכול הייתי לרפא את בנך, אולם לצערי ארע לי אסון... אמש התנפלה עלי קבוצת שוודדים, נטלה את כספי והשליכה את כלי אומנותי אל הנהר, למרות תחנוני הנואשים והסברי כי זהו היזק להצלת חיי אדם.

צר לי, אך בנסיבות שנוצרו, לא אוכל כבר לעזור לבנך..."

באותו רגע הבין האב כי הוא האחראי לאסון שפקד את הרופא, וכתוצאה מכך הוא הגורם בעקיפין למותו הצפוי של בנו.

הוא החל מורט את שערות ראשו מרוב צער ומירר בבכי, אך עתה כבר לא יכול היה לתקן את המצוות.

הרב פליטיניק סיים את סיפורו והביט בפניו של ראש הקהל:

"דע לך, כי לתלמידי חכמים ישנם כוחות להשפיע על הבריות ולתקן את אורחותיהם, אולם לשם כך הם זקוקים לכלי האומנות שלהם.

אותם כלי אומנות אינם אלא אווירה של הערכה לתורה, הערכה לתלמידי חכמים וכבוד ודרך ארץ כלפיהם!

אם הם זוכים לכל אלו - יש בידם כח להועיל ולהשפיע לטובה. אולם אם מזלזלים בהם - שוב אין הם מסוגלים לעשות את המוטל עליהם!

וכמו אותו רופא שאמר לאב השוודד כי הוא האשם במות בנו, אין לי, אלא לומר לך, שבמו ידיך מנעת ממני את האפשרות להציל את בתך, שכן בחינוך שהענקת לה שזור היה מסר של זלזול בי ובכל מה שאני מייצג, ומשום כך לא פלא הוא, שדברי לא נקלטו כלל באזניה ולא התקבלו על לבה...

אתה הוא האשם באבדן הרוחני של בתך, ואין לך להלין אלא על עצמך..."

(ומתוך האור)

'נתיא בשם רבי נחמיה, קרוב למאה ושש עשרה שנה היתה האש יוקדת בו (במזבח הנחושת), עצו לא נשרף ונחושתו לא ניתך, והנחושת היתה כעובי דינר'. אש תמיד בערה בו, ונזכור שכל מי שרצה לאכול בשר בדור המדבר הביא קרבן שלמים. מאות קורבנות ליום יקדו על המזבח, ולא השפיעו על הנחושת. הנחושת הדקה לא התעקמה ולא ניתכה.

כיוצא בכך על מזבח הזהב יקדו גחלים ונשרפה קטורת במשך מאות שנים, והם לא שחקו במאומה את ציפוי הזהב שהיה אף הוא בעובי דינר. מה המסר שבדבר? -דומה שפשוט הוא:

החיים המודרניים שוחקים ומעוותים, עודף המתח והעצבים, הרצון להספיק, גודש המשימות ועודף המידע - והדברים ידועים, אנו חווים אותם על בשרנו. אבל יש אי אחד של שלווה ושל רוגע, של סבלנות ומאור פנים: בבית המדרש, בחיי תורה. הדבר ניכר על פניהם של גדולי התורה. אבל גדולה התמיהה: הרי גם הם חיים במתח רב, ללמוד, להדר ולהחמיר במצוות, להיזהר מעבירות, לייצץ ולהדריך, לחדש חידושים ולפסוק הלכות - איך עומדים הם במעמסה, איך אינם נשחקים?

זו עובדה, שהיא אמנם נס ופלא: האש יוקדת, והנחושת איתנה! אשריהם ואשרי חלקם, ומחלקם יהי חלקנו! אבל בידינו לעשות שמחלקם יהא חלקנו, לטעום מעט מהשלווה והנועם "מעיין עולם הבא"!

השתתפות בשיעור תורה נושאת אותנו לעולם של אור זוהר, מרגיעה את העצבים ומשככת את הטרדות. מוחקת ולו לשעה את הדאגות והחששות, משרה שלווה ושמחה. הדבר ניכר על פני המשתתפים, נוהרות הן ושמחות. חוזרים הם לביתם אנשים אחדים! כדאי לנסות, טעמו וראו כי טוב!

(מעין השברים)

"וייחשו אליך שמן זית זך כתית למאור"

המנורה הטהורה שימשה בבית המקדש הראשון ת"י שנים, ובבית המקדש השני ת"כ שנים. ולכך רמז הכתוב במילה "כתית" - על שני המקדשות שעמדו כ"ת ות"י שנים. (בעל השברים)

פטירת הצדיקים

י"ג באדר - רבי שמואל שטראשון 'הרש"ש'
י"ג באדר - רבי משה פיינשטיין
ט"ו באדר - רבי צבי הירש 'קב הישר'
י"ח באדר - רבי אלכסנדר זיסקינד 'יסוד ושורש העבודה'
רבי אברהם די בוטון 'הלחם משנה'

הפתגם השבוע

באין שארף יול -
וארף כר החי הדרק לשם.

עו"ד גרוסנס, יהודי עדין-נפש יודע ספר, היה נוסע ברכבת לפחות פעם בשבוע מניו-יורק לעיירה בדרום, לבקר את הוריו הקשישים.

וכך הוא מספר:

התיישבתי בקרון האחרון ברכבת, ולפני עוד חמש שעות וחצי נסיעה. דפדפתי בתיק המסמכים שלי, ואחר-כך ניסיתי להירדם. בתחנה השניה עלו המון אנשים והקרון הוצף בנוסעים. מהר מאד נתפסו כל מקומות הישיבה, למעט הכסא שלידי. ראשי הונח על מסעד הכסא המרופד, והנה אני מבחין בבחור גוי כבן 22, עומד קפוא על מקומו ליד הכסא הפנוי, עיניו כבויotes, וגופו שדוף להחריד. הוא חיזור ותשוש, ואפילו נראה קצת חולני.

אני מסמן לו לשבת לפני שהוא מתפורר. והוא אפילו לא מבחין בי. מסמן לו שוב, והוא לוחש לעברי "זה בסדר, אני מעדיף לעמוד". עיניו תקועות להן בחלל, עצובות להפליא. החלטתי לפתוח עמו בשיחה.

"היי בחור, אתה נראה מאוד עצוב. אם תרצה אשמח לעזור לך", הדברים פועלים על ליבו והוא מתיישב.

"רואים שאני עצוב?"

"כן, איש צעיר בגילך נושא על פניו קדרות של ישיש חולני בן 90".

"זה נכון, אני לא רק עצוב, אני גם מדוכא".

"אם תרצה, אני אשמח לשמוע".

הבחור מביט בי במבט משתאה.

"אשמח לספר לך. אני בן 21, כשהייתי בן 16 נחשבתי לגאון של הקולג'. הישגיי הלימודיים היו מעולים בכל המקצועות. אך בעיקר במקצועות ההייטק. המוח שלי קיבל מתנה של יצירתיות, ותוך כדי לימוד הבזיק במוחי רעיון גאוני כיצד להאיץ את תהליכי תפעול המחשב. זה מסובך להסביר, אך מי שמבין, כמעט בלע את לשונו. ישבתי שלושה ימים ושרטטתי את חומרת המכשיר, ואת כל הרכיבים הנצרכים, וכמוכן שהוספתי רכיב ייחודי פרי רעיוני. נישגשתי עם הפטנט לחברה הייטק חשובה, והגעתי עד מנכ"ל המפורסם שלה. אמרתי לו כי יש לי רעיון האצה מדהימה, והוא כמעט בפיתוח סופי, המנכ"ל שמע כמה נתונים והזיע מהתרגשות.

"היי בוי, אני מוכן לשלם לך עכשיו 10 מליון דולר במזומן, בתנאי שאתה מוכר לנו את הפטנט". אמר לי.

לא יאומן, לפני רגע הייתי נצר אמריקני פשוט, אמנם תלמיד מבריק, ועוד מספר דקות אני קופץ ליאכטה של מיליונרים. ליבי החסיר פעימה. ללשכת המנכ"ל נכנס עורך דין רב רושם, ומהר מאד חתמנו על חוזה. הכסף הוזרם לחשבון הבנק שלי תוך 24 שעות, ורק אז מסרתי את הפטנט. שני הצדדים היו מרוצים.

חזרתי הביתה עם אגו מנופח. הוריי הם אנשים פשוטים, לא משכילים. אבא הוא מכונאי רכב שכיר. ואמי מזכירה פשוטה במשרד ממשלתי. אנשים טובים, ובהחלט בסדר.

"אני מיליונר" בישרתי להם, הם שמחו, לא ביקשו ממני פרוטה והמשיכו בעמל יומם. אלא שאצלי התרחש תהליך לא בריא. זלזלתי בלימודים, והתחלתי לבזבז כסף על מכוניות ושטויות. מהר מאד הגיעו לאזורי כל מיני חברים שהחמיאו לי וביקשו את חברתי. הם ידעו למה. הגדיל לעשות בחור כבן עשרים ששבה את לבי בנימוסין ודרך ארץ.

כלפי חוץ הוא עשה רושם של אדם הגון. אלא שהורי המבוגרים הזהירו אותי מפניו. "צ'רלס, אנחנו מאוד לא מחבבים את החברים החדשים שלך, ובעיקר התרחק מרוג'ר. הוא חבר רע ומסוכן" הם התרו בי.

לא שמעתי בקול הוריי, ההיפך, דיברתי בצורה מחוצפת. הוויכוחים הרקיעו שחקים. הוריי לא ביקשו כסף, אך ביקשו להרחיק את חבריי, ובעיקר את רוג'ר. אני חיבבתי את רוג'ר, ומכל ידידי החדשים הוא הפך לידיד בלב ובנפש. רכשתי וילה במינוסטה, ועזבתי את הורי לאנחות. ההצלחה המסחרית שלי סינוורה את עיניי. חשתי כאיש העולם הגדול, מי יאמר לו מה תעשה ומי יאמר לו מה תפעל. פשוט שכחתי את הוריי, וחייתי עם עצמי ועם חבריי.

רוג'ר הצליח להכניס את עצמו כשותף לעסקיי, ואחרי חצי שנה היה בעל זכות חתימה בחשבון. סמכתי עליו בעיניים עצומות.

בגיל 19 נישאתי ונולדה לנו תינוקת. הייתי המאושר באדם, וילה, כסף, תינוקת יפיפיה, הצלחה...

רגע האמת הגיע מהר מאד. לפני שנה הכל התרסק. הכל.

הוג'ר התגלה כנוכל ערמומי, ובתרגיל עסקי לולייני ומתוחכם, נישל אותי מכל הוני. הווילה עוקלה לטובתו, ומיליוני הדולרים עברו לשליטתו המלאה של הוג'ר. הפכתי לדלפון בתוך לילה. רעייתי סירבה להמשיך בחיי העניות, לקחה עמה את בתי ונסעה להוריה. נותרתי גלמוד ועני'.

'עברה עלי שנה של גיהנום. הסתובבתי ברחובות מוכה הים ואלם. לא מאמין כיצד ההצלחה והממון התנדפו בשניות. החברים? כל החברים התאדו כלעומת שבאו. אף אחד לא התייחס אלי, אין כסף, אין חברים. התחלתי לרעוב ללחם פשוטו כמשמעו. אחרי שמעט הדולרים שהיו בכיסי בוזבוז, ביקשתי רחמים מבעלי מסעדות בניו יורק שיתנו לי לחם. ספגתי ביזיונות בלי סוף, עד שנאלצתי... אני מתבייש לספר לך, עד שנאלצתי, לנבור בפחי אשפה ולדלות משם פרוסות לחם וירקות מצופשים. 'הבית שלי', היה ספסל בגן הציבורי, או תקרתו של גשר תעבורה עם עוד מאות הומלסים מסביבי.

אתה מבין, אני בן 21, ללא כסף, ללא חברים, ללא הורים, שבר כלי, מורעב. לפני מספר שבועות שכבתי על ספסל נידח במונס. נישגש אלי יהודי חרדי ושאל 'היי בוי, מה קורה?' סיפרתי לו.

ואז הוא אמר לי 'אינני מבין למה אתה ברחובות?! הלך הכסף, הלכו החברים, אבל יש לך הורים, חזור להוריי!'

הסברתי לו, שפגעתי בהוריי, שבזתי להם, נששתי אותם ללא נקיפות מצפון ברחתי מן הבית עם המיליונים והותרתי אותם שבורם לאנחות. הם בוודאי לא יסכימו לקבל בן כפוי טובה ואכזרי שכמותי.

אבל הוא התעקש, 'אני מוכן לדבר איתם'. סירבתי.

במחשבה שניה הוא הציע 'תכתוב להם מכתב, ותסביר להם כיצד נפלת, וכמה אתה מתחרט, תבקש שיתפייסו עמך, ושיתנו לך סימן שהם מוכנים שתשוב'. שוכנעתי והתחלתי לכתוב.

לפתע הבזיק בראשי רעיון מה יהיה הסימן שעל פיו הורי יאותו לי שהם שמחים לשוב, או אולי לא. אחרי שהסברתי להם הכל כתבתי כך:

'ביום שלישי הקרוב, אעלה לרכבת המובילה לעיירה, השעה תהיה 11:00 בבוקר, בסביבות חמש אחר-הצהריים הרכבת תעצור בתחנה בעיירה.

אם אתם מצווינים בשובי, תנו לי אות קטן, תקעו דגל לבן על אחד מענפי עץ האקליפטוס הגדול שבחצר התחנה. אז ארד... ואם תרצו נפגש... אם לא אבחין בדגל, אפסה תקוותי ואמשיך בדרכי. צ'רלס'.

עכשיו, ידידי מיסטר גרוסנס, זו הנסיעה המכרעת שלי להוריי. עוד כמה דקות הרכבת תיכנס לתחנה של עיירת ילדותי. אין לי אומץ להביט על עץ האקליפטוס. אם לא אראה שם דגל... אני אבוד. אוי לי.

אני מפחד עד מוות להסתכל, מפחד לגלות שלא מחכה לי דגל לבן... עשה לי טוב, סיפרתי לך הכל, אני עוצם את עיניי, הבט במקומי לכיוון חצר התחנה. אם תבחין בדגל הלבן מתנפנף, אני יורד... חוזר להורים".

כך סיפר הבחור המרוט, ועצם את עיניו, מפחד מפני הבאות. הרכבת החלה להאט, הנה חצר התחנה.

איפה האקליפטוס? אני לא רואה אקליפטוס, אומלל הצ'רלס הזה... אבל לאן נעלם האקליפטוס, הרי אני זוכר את העץ מנסיעות קודמות. איפה העץ?!

וואווו! לא יאומן!

גבעה לבנה מבליחה לנגד עיניי, זו לא גבעה ואין כאן שלג - אלה אלפי דגלים לבנים על כל ענפי האקליפטוס!

לא ניתן להבחין בעץ!

"הכל דגלים דגלים... צ'רלס", אני נישנק, ובטרם יוצאות המילים מפי נפתחת דלת הקרון, וזוג הוריו של הצעיר נכנסים פנימה במרוצה, מנשקים ומחבקים אותי.

"כמה שאנחנו אוהבים אותך, כמה התגעגענו, בוודאי שסלחנו, בעצם אפילו לא כעסנו". הם עוטפים אותי באהבה ספוגת געגוע.

הרכבת ממשיכה לנוע אט אט, ואלפי הדגלים הלבנים נעים ברוח וכמו לוחשים, כך היה נדמה לי 'חיכינו לך בן יקר, הוי כמה חיכינו לך'.

ההורים שכרו חברה מיוחדת לארגון אירועים ושילמו הון עתק כדי שימלאו את האקליפטוס בדגלים, שחלילה הילד לא יברח ויעלם להם...

וכמה דגלים מניף הקב"ה לעברנו? אינסוף.

ואנחנו מביטים בהם?!

באחד הימים הגיע הצדיק הנסתר ר' חיים תודרוס תפלינסקי זצ"ל לשריד בית מקדשנו, ולפליאת מכריו היה לבוש במכנסי פועלים אשר היו מלאים בצבע וסיד. אחד ממכריו נישגש אליו ושאלו "ר' חיים, מה קרה לך?" הסביר לו ר' חיים: "שהייתי כעת במקווה ברובע היהודי, וראיתי כי ישנו במקום מגיד שיעור אשר גבבו לו את מכנסיו, והוא לא ידע מה לעשות. נתתי לו את המכנסיים שלי כדי שלא יהיה לו ביטול תורה, ואילו לי - נתן הפועל של המקווה את מכנסיו ונשאר במכנסי העבודה..."